

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 95 0 Rs 015802 19 Rev
Dana, 15.10.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Gorjane Popadić, kao predsjednika vijeća, Violande Šubarić i Biljane Tomić, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja R.D.iz T., koga zastupa J.Č., advokat iz Lj., protiv tuženog „A.“ d.o.o T. (preuzeo sudske postupke stečajnog dužnika a.d. „A1“, po rješenju Okružnog privrednog suda objavljenom u „Službenom glasniku RS“ broj 117/2013), koga zastupa D.Š., advokat iz T., radi zaštite prava iz radnog odnosa, odlučujući o reviziji tužitelja protiv presude Okružnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 015802 18 Rsž 2 od 22.05.2019. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 15.10.2019. godine, donio je

PRESUDU

Revizija se djelimično usvaja, ukida se presuda Okružnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 015802 18 Rsž 2 od 22.05.2019. godine u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev za isplatu naknade na ime neisplaćenih plata i razlike plata, naknade za topli obrok, naknade regresa za godišnji odmor i uplatu neuplaćenih doprinosa u korist Fonda PIO Republike Srpske, te dijelu odluke o troškovima parničnog postupka i predmet u tom dijelu vraća istom sudu na ponovno suđenje.

U ostalom dijelu revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenom presudom Osnovnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 015802 11 Rs od 18.06.2012. godine utvrđeno je da je rješenje tuženog o prestanku radnog odnosa tužitelja broj 102/11 od 17.06.2011. godine nezakonito, da je nezakonita odluka Upravnog odbora tuženog o razriješenju tužitelja kao direktora preduzeća broj: UO-08/11 od 08.05.2011. godine, pa da stoga radni odnos tužitelja kod tuženog nije prestao, te je naloženo tuženom da tužitelja vrati na posao na ranije radno mjesto direktora ili drugo odgovarajuće radno mjesto, te da mu isplati naknadu u visini plate koju bi ostvario počev od 01.07.2011. godine do pravosnažnosti presude i to u iznosu od po 3.991,66 KM počev od 10.08.2011. godine do isplate, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana dospijeca svakog pojedinačnog mjesečnog obroka svakog 10-og u mjesecu za protekli mjesec do isplate; kao i mu za period od novembra 2010. do juna 2011. godine na ime neisplaćenih plata i razlike neisplaćenih plata isplati ukupno iznos od 29.515,25 KM i na ime razlike neisplaćene naknade za topli obrok iznos od 1.168,86 KM, sve sa zakonskom zateznom kamatom od dospijeca svakog pojedinog iznosa naknade do isplate, na ime naknade za regres za korištenje godišnjeg odmora iznos od 381,00 KM i to za jun mjesec 2011. godine sa zakonskom zateznom kamatom počev od 10.07.2011. godine; te je obavezan tuženi da u korist Fond PIO Republike Srpske uplati iznos od 17.379,40 KM na ime razlike neuplaćenih doprinosa na platu za penzijsko i invalidsko

osiguranje tužitelja za razdoblje od 17.08.2010. godine do dana pravosnažnosti presude i da mu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 4.685,56 KM.

Odbijen je dio tužbenog zahtjeva da se naloži tuženom da donese rješenje u skladu sa odredbom člana 11. stav 3. ugovora o radu radi isplate nagrada (bonusa) u iznosu od 27.156,00 KM pod prijetnjom izvršenja da će u protivnom ova presuda zamijeniti to rješenje, kao i da se naloži tuženom da u skladu sa donesenim rješenjem prema odredbi člana 11. stav 3. ugovora o radu tužitelju isplati nagradu u iznosu od 27.156,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana donošenja tog rješenja do isplate.

Drugostepenom presudom (pogrešno označenom kao rješenje) Okružnog suda u Trebinju broj 95 0 Rs 015802 18 Rsž 2 od 22.05.2019. godine žalba tuženog je usvojena i prvostepena presuda preinačena tako da je odbijen tužbeni zahtjev i obavezan tužitelj da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.162,50 KM.

Blagovremeno izjavljenom revizijom tužitelj pobija drugostepenu presudu zbog povreda odredaba parničnog postupka i pogrešne primjene materijalnog prava, s prijedlogom da se osporena presuda preinači ili ukine i predmet vrati istom sudu na ponovno suđenje.

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Revizija je djelimično osnovana.

Predmet spora u ovoj parnici je zahtjev tužitelja za utvrđenje da su nezakonita odluka o razrješenju tužitelja kao direktora tuženog broj: UO-08/11 od 08.05.2011. godine i rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelja broj: 102/11 od 17.06.2011. godine, te da se naloži tuženom da tužitelja vrati na posao, uz isplatu naknade plate u iznosu od po 3.991,66 KM mjesečno koju bi on ostvario kod tuženog počev od 01.07.2011. godine do pravosnažnosti presude, kao i zahtjev da mu za period od novembra 2010. do juna 2011. godine isplati naknadu neisplaćenih plata i njenih razlika, naknadu za topli obrok i regres za godišnji odmor za 2011. godinu u iznosima označenim u izreci prvostepene presude i nagradu (bonus) u iznosu od 27.156,00 KM.

Tokom postupka kod prvostepenog suda utvrđeno je slijedeće činjenično stanje: da je dana 17.08.2010. godine tužitelj sa tuženim zaključio ugovor o radu na neodređeno vrijeme radi obavljanja poslova direktora sa utvrđenom platom u iznosu od 2.000,00 Eura, odnosno 3.991,66 KM: da je Upravni odbor tuženog odlukom broj UO-08/11 od 08.05.2011. godine razriješio tužitelja sa mjesta direktora tuženog nakon što se na sjednici koja je održana toga dana raspravljalo o teškom stanju u privrednom društvu i hitnim mjerama koje se moraju preduzeti radi saniranja takvoga stanja; da je rješenjem tuženog broj 69/11 od 10.05.2011. godine tužitelju odobreno korištenje godišnjeg odmora u periodu od 11.05.2011. do 10.06.2011. godine; da se tužitelj nakon isteka odobrenog godišnjeg odmora nije javio na posao, niti je svoj izostanak opravdao, zbog čega je tuženi dana 17.06.2011. godine donio rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelja broj: 102/11 na temelju odredbe člana 126. stav 1. tačka 1. i člana 98. stav 2. tačka 8. Zakona o radu („Službeni glasnik RS“ broj 55/07, Prečišćeni tekst, u daljem tekstu: ZR); da je tužitelj tuženom predao izvještaj o privremenoj nesposobnosti za rad za period od 20.06.2011. do 30.06.2011. godine; da tužitelj saslušan kao parnična stranka nije osporavao da nakon završetka korištenja godišnjeg odmora nije radio u periodu od 11.05.2011. do 20.11.2011. godine, niti je naveo razloge kojim bi opravdao svoj izostanak sa posla u tom periodu; da je vještak finansijske struke R. B. utvrdio visinu naknada iz radnog odnosa koje nisu

isplaćene tužitelju i da je tužitelj svoja novčana potraživanja u ovoj parnici uskladio sa nalazom vještaka.

Polazeći od naprijed navedenih činjeničnih utvrđenja prvostepeni sud je zaključio da nisu zakonite odluke Upravnog odbora tuženog o razriješenju direktora od 08.05.2011. godine i rješenje o prestanku radnog odnosa tužitelja od 17.06.2011. godine, sa danom 11.06.2011. godine, zbog teže povrede radnih obaveza, jer ih tuženi nije donio u skladu sa odredbom člana 128. stav 1. ZR, pa je slijedom toga odredio reintegraciju tužitelja u radni odnos kod tuženog i dosudio mu naknade plata i razlika neisplaćenih plata, te naknada za topli obrok za period dok je tužitelj radio i naknada za regres za korištenje godišnjeg odmora za 2011. godinu, kao i uplatu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za period od 17.08.2010. godine do dana pravosnažnosti presude. Odbio je dio tužbenog zahtjeva tužitelja za isplatu bonusa, odnosno nagrade u iznosu od 27.156,00 KM, uz obrazloženje da ne postoji odluka Skupštine društva za isplatu ove nagrade, kako je propisano odredbom člana 11. stav 3. ugovora o radu.

Odlučujući o žalbi tuženog, izjavljenoj protiv dosuđujućeg dijela prvostepene odluke, drugostepeni sud je žalbu usvojio i preinačio prvostepenu presudu tako da je u cjelini odbio tužbeni zahtjev, uz obrazloženje da je o osporenim odlukama tuženog suđeno uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

U dijelu, kojim je odlučeno o nenovčanim potraživanjima tužitelja, revizija nije osnovana iz slijedećih razloga:

Prema odredbi člana 304. stav 1. ž) Zakona o privrednim društvima („Službeni glasnik“ Republike Srpske broj 127/08, 58/09, 100/11, 67/13 i 100/17, u daljem tekstu: ZPD), kao i odredbi člana 51. alineja 7. Statuta tuženog, Upravni odbor je nadležan da vrši izbor i razrješenje direktora.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja u ovoj parnici, koje ne može biti predmet pobijanja u revizionom postupku prema izričitoj zabrani propisanoj odredbom člana 240. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 58/03 do 61/13, u daljem tekstu: ZPP), proizlazi da je Upravni odbor tuženog razriješio tužitelja sa dužnosti direktora na sjednici održanoj dana 08.05.2011. godine, a iz sadržaja zapisnika sa te sjednice proizlazi da je to učinjeno iz razloga što je stanje u privrednom društvu takvo da ako se nešto drastično ne promjeni biće ugrožena kompletna proizvodnja za tu godinu, te da je zbog toga imperativ da se u kratkom roku sprovedu sve potrebne mjere radi sanacije takvoga stanja.

Imajući u vidu navedeno, te da je nadležni organ tuženog u skladu sa svojim ovlaštenjima donio odluku o razriješenju tužitelja sa mjesta direktora, suprotno tvrdnji revidenta, pravilno je drugostepeni sud odbio tužbeni zahtjev za utvrđenje da je ta odluka tuženog nezakonita.

Prema odredbi člana 98. stav 2. tačka 8. ZR, neopravdani izostanak sa posla u trajanju od tri dana u kalendarskoj godini je teža povreda radne dužnosti zbog koje poslodavac može da jednostrano raskine ugovor o radu sa radnikom na temelju odredbe člana 126. stav 1. tačka 1. istog zakona.

U konkretnom slučaju iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je tužitelj na osnovu rješenja tuženog o korištenju godišnjeg odmora od 10.05.2011. godine bio na godišnjem odmoru od 11.05.2011. do 10.06.2011. godine, da se nakon toga nije javio na posao, te da je tuženom predao izvještaj o privremenoj nesposobnosti za rad za period od 20.06.2011. do 30.06.2011.

godine, odnosno da je u periodu od 11.06.2011. godine do dana donošenja rješenja o prestanku radnog odnosa 17.06.2011. godine neopravdano izostao sa posla. Saslušan kao parnična stranka u ovoj parnici dana 17.05.2012. godine tužitelj je potvrdio ove činjenice i nije naveo razloge kojim bi opravdao svoj izostanak sa posla u periodu od završetka godišnjeg odmora 11.05.2011. godine do odlaska na bolovanje dana 20.05.2011. godine.

Osnovano revident navodi da je tužitelj ugovorom o radu zasnovao radni odnos kod tuženog na neodređeno vrijeme i da se zakonitost rješenja o prestanku radnog odnosa od 17.06.2011. godine cijeni prema odredbama ZR. Međutim, u situaciji kada je nesumnjivo utvrđeno da tužitelj nije opravdao svoj izostanak sa posla u periodu od 11.05.2011. do 17.05.2011. godine (kada je donesena odluka o otkazu), što nije učinio ni u ovom postupku kada je saslušan kao parnična stranka jer nije naveo opravdane razloge za svoje odsustvo sa posla u tom periodu, neutemeljen je revizioni prigovor da je osporena presuda u dijelu koji se odnosi na zakonitost rješenja tuženog o prestanku radnog odnosa tužitelja broj 102/11 od 17.06.2011. godine donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava iz odredbe člana 128. ZR.

Neutemeljen je i revizioni prigovor da su u konkretnom slučaju bile ostvarene pretpostavke za primjenu odredbe člana 117. ZR iz razloga što tokom postupka nije izveden dokaz uvidom u prigovor tužitelja izjavljen protiv rješenja o otkazu ugovora o radu.

Slijedom navedenog i odluka o odbijanju zahtjeva tužitelja za radnu reintegraciju, suprotno tvrdnji revidenta, donesena je saglasno odredbi člana 130. ZR.

Imajući u vidu navedeno revizija tužitelja je odbijena u dijelu koji se odnosi na njegova nenovčana potraživanja, na temelju odredbe člana 248. ZPP.

Nasuprot tome, revizijom se osnovano osporava dio drugostepene presude kojom je odlučeno o novčanim potraživanjima tužitelja.

Naime, revident osnovano ukazuje da obrazloženje osporene drugostepene odluke ne sadrži razloge za njeno donošenje u dijelu kojim je odbijen tužbeni zahtjev za isplatu naknade na ime neisplaćenih plata i razlike plata, naknade za topli obrok, naknade regresa za godišnji odmor i uplatu neuplaćenih doprinosa u korist Fonda PIO Republike Srpske, te da je u tom dijelu zahvaćena povredom odredaba parničnog postupka iz člana 231. u vezi sa članom 209. ZPP.

Prema odredbi člana 231. ZPP obrazloženje drugostepene odluke mora da sadrži odgovor na bitne razloge žalbe, tako da je jasno koje žalbene razloge je sud usvojio, a koje nije i zbog čega. Stoga kada drugostepeni sud preinači prvostepenu presudu (kao u ovom slučaju), mora navesti razloge zašto je to učinio, da li je to učinio zbog drugačijeg činjeničnog stanja i kojeg ili zbog pogrešne primjene materijalnog prava i kojih normi materijalnog prava ili zbog povrede postupka kada je u obavezi da navede povredu postupka koja je učinjena i razloge na koji je način ona otklonjena.

Iz sadržaja obrazloženja drugostepene presude proizlazi da drugostepeni sud uopšte nije obrazložio dio odluke o odbijanju tužbenog zahtjeva koji se odnosi na novčana potraživanja tužitelja (kako ona koja se odnose na period do prestanka radnog odnosa tužitelja, tako i ona nakon tog datuma), te da je time učinjena povreda odredaba parničnog postupka iz člana 231. u vezi sa članom 209. ZPP, na šta revident osnovano ukazuje u reviziji.

Stoga je na osnovu odredbe člana 249. stav 1. ZPP, s obzirom na prirodu povrede zbog koje se odluka u tom dijelu ne može ispitati, presuda u tom dijelu ukinuta i predmet vraćen drugostepenom sudu na ponovno suđenje da taj sud u nastavku postupka otkloni ukazane nedostatke.

Predsjednik vijeća
Gorjana Popadić

Za tačnost otpravka ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić